

ZUŠ
Jaroslava
Kvapila, Brno

Rozhovor
s Bc. Evou
Znojemskou

Setkání
partnerů
projektu
Comenius
v Severním
Irsku

Jak se tančí
s cukrovkou

Milí čtenáři,

střechy zapadaly sněhem, zima zaťukala na okna a z komínů stoupá dým. Je tu prosinec a jak pranostika praví: „Po studeném prosinci bývá úrodný rok.“ Nechme vločky chumelit a meluzínu zpívat, zalezme si do peřin, máme se na co těšit :-). Blíží se nám Vánoce a prázdniny, ovšem než si doma uklidíte, než zavoní cukroví i stromeček a než přijde Ježíšek, pohodlně se posadte a začtěte se do čtvrtého čísla časopisu proZUŠ.

Představíme Vám jednu z největších a nejstarších uměleckých škol, seznámíte se s články a příspěvky od Vás - našich čtenářů. Ukážeme Vám zajímavosti z umělecké historie a děti si zasoutěží o ceny. Časopis proZUŠ je takový, jaký chcete a jak ho máte rádi. Vytváříte si ho i sami. Proto neváhejte a pište nám o své škole, o úspěších Vašich žáků, o tom, co chystáte a připravujete. A jestli je dobré dávat si novoroční předsevzetí, my už jedno máme: „Být Vám ještě blíž a podporovat Vaši snahu. Umění nás baví!“

Děkujeme Vám za podporu v tomto roce, za Vaše podněty a články. Přejeme Vám krásné vánoční svátky a těšíme se na Vás v novém roce.

Vaše redakce

Obsah

4 ZUŠ Jaroslava Kvapila, Brno

6 Rozhovor s Bc. Evou Znojenskou

11 Základní umělecké školství v ČR

14 Úspěch klavíristek ZUŠ Humpolec

16 Kalendárium

18 Setkání partnerů projektu Comenius v Severním Irsku

22 Jak se tančí s cukrovkou

25 Vánoční svátky v Humpolci

26 Luštění

27 Minikvíz

ZUŠ Jaroslava Kvapila, Brno

Základní umělecká škola Jaroslava Kvapila je nejstarší uměleckou školou v Brně, kterou v roce 1882 založil Leoš Janáček. Kvapilka je školou čtyřborovou a i po 130 letech naplňuje janáčkovské myšlenky: otevřenost všemu novému, informovanost o světových metodických novinkách, schopnost pružné aplikace, odvaha k experimentu, nezkostnatělý přístup k dětské individualitě. Výsadou Kvapilky je, že sídlí vedle Konzervatoře Brno, z čehož vyplývá zdárná dlouholetá spolupráce se členy pedagogického sboru této instituce.

Budova ZUŠ

Kromě toho zde můžeme v učitelském sboru potkat vynikající osobnosti z Janáčkovy akademie múzických umění v Brně a z Filharmonie Brno. Tyto dobré vztahy s okolím poskytují škole možnost získat konkurenční výhody, které kooperací mezi jednotlivými institucemi škola získává. Patří mezi ně zvyšování kvality práce, plynulý přechod žáků a studentů školy z nižšího stupně výuky na vyšší nebo logická odborná provázanost výuky.

Hudební obor nabízí žákům kromě tradičních nástrojů i výuku hry na harfu, dudy či cimbál.

Ve výtvarném oboru kromě tradičních disciplín již mnoho let zdárně vyučujeme dějiny umění. Otevřeli jsme studijní zaměření Audiovizuální tvorba, ve kterém žáci rozvíjí své dovednosti při práci s videem, zvukem a fotkou a učí se tak lépe porozumět multimédiím obecně.

Výuka literárně-dramatického oboru se opírá o pedagogické metody asertivního chování. Je zaměřena na vnitřní svobodu, nutnost úspěšné seberealizace a duševní odolnost.

Taneční obor sídlí v prostorách Taneční konzervatoře v Brně a vzhledem k tomu se pyšníme vynikajícími tanečními sály pro výuku našich žáků.

Večer monologů, 14. 1. 2014

Mnoho z nich však také po ukončení studia na naší škole přechází na taneční konzervatoř, protože dobře vedená spolupráce také snižuje stres u žáků při přijímacích zkouškách a zároveň snižuje riziko vnímané studenty ve spojení s pokračujícím studiem na neznámé střední nebo vysoké škole. Kvapilka se prezentuje na mnohých koncertech, národních i mezinárodních soutěžích a přehlídkách, na kterých její žáci získávají přední umístění.

Škola si mnoho desetiletí udržuje velmi vysoký standard ve všech uměleckých oborech, protože Kvapilka je značkou pro moderně se rozvíjející umělecké centrum postavené na dlouholetých základech tradice. Kvapilka je produktem kreativní, ale vysoce odborné pedagogické činnosti zaměřené na umělecké dozrávání dětí předškolního věku až po studenty vysokých škol. Nicméně největším vkladem do života pro všechny děti políbené múzou zůstává, že se u nás naučí nejenom rozumět hudbě, výtvarným dílům, tanci či mluvenému slovu, ale naučí se především překonávat své vlastní nezdary. Protože právě systematické umělecké působení je naučí rozvíjet jejich vnitřní sílu, která jim v budoucnu může pomoci odlehčit i případné následky nečekaného životního pádu.

Bc. Eva Znojenská, ředitelka školy

Tanec nás spojuje, 25. 5. 2014, Mahenovo divadlo

Rozhovor s Bc. Evou Znojemskou ředitelkou ZUŠ Jaroslava Kvapila, Brno

Prezentace zdařilých výsledků práce a příprava vystoupení pro veřejnost patří v každé umělecké škole k náročným, ale současně i nejnáročnějším úkolům v průběhu školního roku. Jaká je programová koncepce veřejné prezentace na Kvapilce?

Prezentace našich koncertů tradičně vychází ze zapojení žáků a učitelů všech čtyř oborů školy, bývá však širší, než je zvykem. Žáci prezentují své umělecké schopnosti nejen na pódiu koncertního sálu, ale také před koncertem a o přestávce

Letní koncert PRIMAVERY, 24. 5. 2014

v přilehlých částech koncertního sálu. Snažíme se nabídnout veřejnosti v daném čase co nejširší obraz všech aktivit našich žáků. V loňském roce jsme poprvé využili netradiční formu samotného koncertu, kde jednotlivá čísla vystoupení žáků uváděla krátká filmová projekce. Snažili jsme se využít čas, který je zapotřebí na přestavbu koncertního podia a při té příležitosti nabídnout návštěvníkům prostřednictvím krátkého filmového medailónku seznámení se s příchozím interpretem. Série krátkých reportáží dokumentuje postoje jednotlivých účinkujících k jejich motivaci. Vynikající vystoupení žáků hudebního oboru, ať už sólistů či hráčů v komorních ansámblech (ve škole působí cimbálová muzika Kvapilka, pěvecký sbor Primavera se svými přípravnými odděleními i komorní smyčcový orchestr), patří k tradiční prezentaci ZUŠ Jaroslava Kvapila. Vystoupení žáků hudebního oboru v sále sledují mladí výtvarníci, kteří zachycují své aktuální dojmy ze slyšené hudby a slova i celkové atmosféry v sále prostřednictvím výtvarného sdělení.

Velmi zdařilou reklamou školy je školní časopis (občasník), který vydáváme již třetím rokem. Každé jeho nové číslo je veřejností velmi rychle rozebráno.

Ale největší podíl na prezentaci školy mají naše webové stránky. Jejich nový styl jsme hledali několik měsíců. Když jsem v roce 2012 nastoupila

do funkce, cítila jsem potřebu dát webovým stránkám novou tvář, ale od první chvíle jsem byla přesvědčena o tom, že nechci platit za tuto službu profesionálnímu designerskému studiu, ale chtěla jsem využít vlastní nápady a uměleckou tvořivost našich žáků. Vyhlásila jsem proto soutěž výtvarného oboru o návrh nového loga školy, které mělo vyjádřit čtyřoborovou spolupráci. Desítky mladých výtvarníků podalo své návrhy a z jejich nápadů jsme vybrali logo 11letého Ondřeje Zábojníka, které nás reprezentuje na všech oficiálních dokumentech školy. Ve stejné době jsem vyhlásila soutěž pro žáky literárně-dramatického oboru o návrh nového motto školy, které by zohlednilo filozofii vzdělávání v umělecké škole. Slogan „Ukaž svůj talent!“, kterého autorem je 14letý Kristián Šebek, nejlépe vystihl podstatu obsahové náplně základního uměleckého vzdělávání, proto jsme ze všech návrhů zvolili právě tento. Na aktualizaci nových webových stránek si dáváme opravdu záležet. Pár měsíců po jejich zavedení jsme se přihlásili do soutěže, kterou jsme vyhráli. Naše nové webové stránky v soutěži Zlatý erb 2014 na slavnostním ceremoniálu v brněnském sídle krajského úřadu Jihomoravského kraje získaly 1. cenu v kategorii Školy a školská zařízení! Máme radost z toho, že pomáháme zvyšovat kvalitu a poskytování strukturovaných informací nejenom našim žákům, jejich rodičům, ale i náhodným návštěvníkům webové prezentace školy.

Soutěž Zlatý erb 2014, 31. 3. 2014

Pokud byste měla vypíchnout nejdůležitější složky práce, o které se ve škole můžete opřít – co by to bylo?

Pro mne jsou nejdůležitější složkou spolupráce v jakékoliv organizaci jednoznačně lidé.

V první řadě jsou u nás velké pedagogické osobnosti, ale i pracovití a spolehliví nepedagogové, na které jsem měla štěstí nebo jsem si je dobře do pracovního týmu vybrala.

ZUŠ JK je veřejností v Brně vnímána jako nejprestižnější základní umělecká instituce. A to je pro mne velmi zavazující moment. Je to jako u sportovců – není problém vyhrát Olympiádu. Daleko větší psychická

zátěž je příště výhru obhájit. A já každým rokem stojím na startu a opětovně usiluji se ctí obhájit svůj post. Není to jednoduché, protože má práce je hlídána více než kontrolním systémem „zvenku“, vynikajícími pedagogickými odborníky, kterých si nesmírně vážím. Podstatou našich vztahů je důvěra. Bez důvěry, bez vlídného jednání, porozumění, uznání a respektu vůči druhé straně a jejím názorům by nebylo možné posílit vzájemné „citové konto“, které je podmínkou dobře motivovaných lidí.

Víte, jaká mimořádná tradice je ukotvena v této škole? „Stavovská čest“. Pro mnoho mých kolegů bylo životním snem

– životním cílem, dostat se na tuhle prestižní školu, a když už **Radek Bagar, 1. místo, Amadeus 2014** tady pracují, tak tato „stavovská hrdost – profesní odpovědnost učitelů“ působí jako silná vzájemná motivace. Učitelé tady disponují pracovními návyky, které jsou někdy až přehnané (když je musím ze školy vyhánět v průběhu prázdninových dnů nebo když je musím přimět odpočívat o víkendových dnech). V této škole je samozřejmostí touha po celoživotním vzdělávání se (na oltář sebevzdělávání jsou pedagogové schopni obětovat nejenom nemalé finanční částky, ale i víkendové dny a vlastní dovolenou). Funguje tady sdílení bez jakéhokoliv nařízení. Učitel, který se něco nového dozví nebo naučí, ihned informuje i své ostatní kolegy o novinkách. Kolegové si vzájemně fandí a úspěch toho druhého je pokládán za úspěch „Kvapilky“. Jak jsem řekla, školu dělají lidé a já si svého pedagogického sboru nesmírně vážím.

Začátky na Kvapilce ale byly pro mne velmi těžké a vypjatých situací bylo také hodně. Právě intenzivní řešení vážných problémů by bez pomoci mých nejbližších spolupracovníků ve vedení organizace (paní Ing. Ivana Ustohalová, později nastoupivší pan MgA. Ondřej Kratochvíl, moje paní asistentka Alexandra Žižková, ale i nejšíkvnější paní uklízečka, jakou znám, paní Jaroslava Křížová) nebylo možné. I touto cestou bych jim ráda vyjádřila velké poděkování a hlubokou poklonu, že vydrželi mé maximální pracovní nasazení.

A víte, jaká je přidaná hodnota kolektivu na ZUŠ JK? Že my, z Kvapilky, jsme schopni i při velkém pracovním vytížení si po práci najít čas na neformální setkání u prostřeného stolu (kde si učitelé servírují „hand made“ gurmánské pochoutky z vlastní kuchyně), na takový náš „kvapilkový workshop“ okořeněný vzájemným povídáním si u dobrého moravského vína. Věřte, že nic se tomu nevyrovná, protože při hledání pravdy („In vino veritas“) oceňujeme obecnou a jednoduchou zásadu našeho kolegiálního „know-how“ a tou je, že nízká frekvence vzájemných kontaktů snižuje pevnost vzájemné vazby a naopak.

Paní ředitelko, Vaše škola patří mezi největší organizace na Jižní Moravě. Co vám nejvíc pomáhá s vedením složité administrativy u instituce, která sídlí hned v několika budovách v Brně a studuje v ní bezmála 1200 žáků?

Velké ulehčení práce nám přináší školní informační systém. Musím se přiznat, že od první chvíle seznámení se s iZUŠ (cca 5-6 let nazpět) jsem mu velmi fandila. V té době jsem pracovala na postu zástupkyně ředitelky v jiné organizaci, ale okamžitě jsem se spojila s jeho tvůrcem, (v té době mladým studentem JAMU O. Kratochvílem) a nechala jsem si osobně představit nabízený software. Okamžitě jsem se pro něj nadchla. Již tehdy jsem se rozhodla, že pokud budu jednou sama řídit ZUŠ, že se stanu jeho aktivním uživatelem. Taky jsem tak učinila. Velmi pečlivě jsem zvážila dobu pro nastartování systému, který do té doby nikdo z pedagogů neznal. Abychom se vyhlí stresové zátěži, odstartovala jsem tříměsíční přípravnou fází, ve které byli všichni pedagogové při společném odborném semináři seznámení s podstatou práce v iZUŠ. V té době jsem nechala na jejich rozhodnutí, zda se na systém podívají, kolikrát se do něj přihlásí, nebo zda ho budou bojkotovat. Další tři měsíce již měli za povinnost se do iZUŠ přihlásit a zkusit s ním pracovat. Poslední tři měsíce už nezávazně vyplňovali třídní dokumentaci. Pozvolné přijetí nového programu jsem

Žákovský koncert 18. 11. 2014, sál ZUŠ

kantorům ulehčila v tom, že jsem učinila z mladého pedagoga MgA. Kratochvíla svého zástupce. Má manažerská intuice mne nezklamala, protože Ondra se záhy stal plnohodnotným členem pedagogického sboru. Všichni kolegové ocenili jeho rady a aktivní pomoc. Myslím, že i pro Ondru to byla „zkouška ohněm“. Od první chvíle si tak mohl v praxi ověřit opravdové fungování mechanismů systému iZUŠ. Dnes Ondra přiznává, že to bylo z hlediska posunu iZUŠ jeho nejplodnější období, protože se sám „na vlastní kůži“ přesvědčil o tom, kde chce systém změnu. Jsem ráda, že i na základě jeho krátkého působení v naší škole, je systém iZUŠ kompatibilnější a dokonalejší, než jsem ho před léty poznala já. Pro větší komfort používání programu jsme vybavili učebny výpočetní technikou. V návaznosti na to jsme vloni ve škole otevřeli nové studijní zaměření Audiovizuální tvorba, ve kterém žáci rozvíjí své dovednosti při práci s videem, zvukem a fotkou a učí se tak lépe porozumět vizuálním médiím obecně (systém iZUŠ nám v rozvoji školy pomáhá i tímto směrem).

Paní ředitelko, děkuji Vám za píli a houževnatost, prostě za báječnou spolupráci. Dovolte popřát mi spoustu dalších úspěchů Vám, Vaším kolegům ve škole i Vaším žákům. Ať se Vám i nadále daří. Děkuji Vám za rozhovor.

Šárka Procházková

Koncertní sál ZUŠ Jaroslava Kvapila, Brno

Základní umělecké školství v ČR

V sedmnáctém a osmnáctém století byly významnými středisky vzdělanosti a umění kláštery. Výuku v kláštřech zajišťovali členové řádu. Náplní studia byl systém sedmi svobodných umění (gramatika, rétorika, logika, aritmetika, geometrie, hudba, astronomie). Další vyučování pak kněží rozšířili o příbuzné vědní obory, např. základy lékařství a zeměpis. Velký význam pro rozvoj hudebnosti v nejširších vrstvách české společnosti 18. století měla škola. Hudba patřila k hlavním vyučovacím předmětům, což vyplývalo ze závislosti škol na církvi a šlechtě, která se kvůli zvýšení společenského lesku obklopovala hudbou. Nejširší masy lidí však žily v hrubé nevědomosti, byly negramotné, dávaly přednost obživě před vzděláním.

6. 12. 1774 vydala Marie Terezie Všeobecný řád pro německé normální, hlavní a triviální školy ve všech císařsko-královských dědičných zemích, kterým se změnilo školství a systém vzdělávání v rakouské monarchii. Zakládaly se manufaktury, rozvíjela se průmyslová výroba. Vzrůstá potřeba vzdělávat poddané, proto Všeobecný školní řád mimo jiné stanovil všeobecnou vzdělávací povinnost. Školní řád, zpracovaný podle návrhu opata Johanna Ignáce von Felbigera, byl platný až do 14. května 1869, kdy byl vydán modernější školní řád. Roku 1772 bylo založeno c. k. školní vydavatelství učebnic.

Marie Terezie

V roce 1796 byla ustavena společnost vlasteneckých přátel umění, která založila Obrazárnu s kopistickou školou (z ní později vznikla dnešní Národní galerie v Praze) a 10. 9. 1799 byla císařským dekretem zřízena kreslířská akademie, která svou činnost zahájila roku 1800 jako nejstarší umělecká škola v českých zemích (nyní AVU).

11. srpna 1805 zavedl císař František I. na popud své manželky Marie Terezie Neapolské povinnou školní docházku. Jednalo se o docházku chlapců, dívky začaly docházet do školy až v roce 1880. Statistika z roku

1853 uváděla v Čechách 3431 obecných škol a 61 hlavních škol, dále 19 zvláštních škol pro dívky. V té době měly Čechy 13029 obcí dělených do 1774 farností a do 125 školních okresů.

V roce 1811 byla pod patronací Společnosti pro zvelebení hudby v Čechách založena Pražská konzervatoř, která patřila k prvním školám tohoto typu v Evropě. Pražská konzervatoř se stala podnětem pro vznik Brněnského hudebního učiliště. Leoš Janáček

v Brně nejdříve prosadil **Nový koncertní sál Pražské konzervatoře** založení Jednoty pro zvelebení církevní hudby na Moravě v roce 1881 a v roce 1882 pak založil varhanickou školu. K varhanám postupně přibývaly další nástroje. Janáček poté inicioval založení brněnské hudební a dramatické konzervatoře, která vznikla sloučením varhanické školy, hudební školy Vesna a hudební školy Besedy brněnské.

První státní uměleckou školou u nás založenou v Praze roku 1885 byla škola pro výchovu odborníků v oblasti užitého umění, dnešní Umělecko-průmyslová škola v Praze. V roce 1887 byla v Bečově na Karlovarsku zřízena německá Hudební škola, která byla podporována Říšskou radou i rakouskou vládou, s úmyslem vytvořit německou konzervatoř. V roce 1903 byla založena Česká hudební škola v Budějovicích, první městská hudební škola. Po ní následovaly další školy v Táboře, Plzni, Pardubicích...

Do roku 1945 u nás nebyla žádná vysoká umělecká škola, až 27. 10. 1945 byla zřízena Akademie múzických umění v Praze (AMU), která sdružuje fakulty hudební, divadelní a filmovou. V roce 1946 byla založena Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze a rok na to začala vyučovat i Janáčkova akademie múzických umění v Brně (JAMU).

Vznikaly městské hudební školy. V období první republiky byl nad

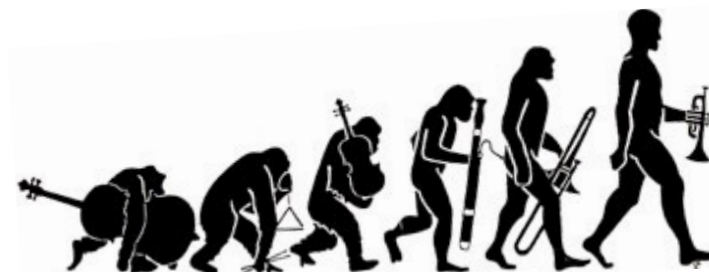
městskými školami stanoven odborný dohled. Po druhé světové válce byl zaveden jednotný typ základních hudebních škol. Významným rokem byl rok 1958, kdy došlo ke změně vzdělávání v hudebním školství. Byly vydány učební plány, učební osnovy, pracovní řád pro učitele a organizační, zkušební i klasifikační řád. Hudební školy byly tímto postaveny na stejnou úroveň jako ostatní typy škol.

V roce 1961 se městské hudební školy transformovaly na lidové školy umění (LŠU), ve kterých postupně vznikaly další obory: taneční, výtvarný a literárně-dramatický. V době normalizace význam těchto škol poklesl zařazením mezi školská zařízení. Teprve novelizace Školského zákona 1. 6. 1990, devět měsíců po Sametové revoluci, v roce 1989 vrátila lidovým školám umění jejich původní statut a dala jim i dnešní název – základní umělecká škola. Úkolem základních uměleckých škol je zajišťovat odbornou přípravu pro studium žáků na vyšších školách s uměleckým zaměřením (umělecko-průmyslových školách, konzervatořích, univerzitách či akademiích).

Po roce 1989 také vzniklo a i nadále vzniká množství soukromých základních uměleckých škol. Aktuálně jich Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy eviduje 46.

Nyní působí v ČR 486 základních uměleckých škol, ve kterých téměř 12 tisíc učitelů vzdělává bezmála 250 tisíc žáků. Zajímavostí je, že 2/3 dětí studuje hudbu, 2/3 pedagogů jsou ženy a 2/3 žáků dívky.

Tereza Tobolíková

Úspěch klavíristek ZUŠ Humpolec

Dne 7. listopadu se konala v Brně Celostátní soutěž žáků ZUŠ ve čtyřruční hře na klavír. Ze ZUŠ Gustava Mahlera Humpolec zde obdržely žákyně Radka Kvášová a Sofie Zelenková ze třídy paní učitelky Lucie Kůželové krásnou 2. cenu ve III. kategorii z 12 soutěžících. Blahopřejeme a přejeme mnoho dalších úspěchů v klavírní hře.

Radka Kvášová a Sofie Zelenková

Výsledková listina klavírní soutěže PER QUATTRO MANI 7. - 8. 11. 2014
III. kategorie

Jméno	Škola	Umístění
Ožanová Kateřina Karch Šimon	ZUŠ B. Martinů, Havířov-Město, Na Schodech 1	1. cena
Písaříková Anežka Pecha Karel	ZUŠ Třeboň, Hradební 24	1. cena
Rektorová Kateřina Jedlička Ivo	ZUŠ Jaroslava Kvapila, Brno, tř. Kpt. Jaroše 24	2. cena
Kvášová Radka Zelenková Sofie	ZUŠ G. Mahlera, Humpolec, Školní 701	2. cena
Šebestová Kateřina Bočková Aneta	ZUŠ Šumperk, Žerotínova 11	3. cena
Šmerda Filip Sobotka Václav	ZUŠ Jaroslava Kvapila, Brno, tř. Kpt. Jaroše 24	3. cena
Dobiášová Adéla Hauserová Andrea	ZUŠ B. Jeremiáše, České Budějovice, Otakarova 43	3. cena
Adday Fatima Sedláčková Jana	SZUŠ Universum, s.r.o., Brno, Kořenského 23b	za účast
Baron Jan Vaněk Petr	ZUŠ B. Jeremiáše, České Budějovice, Otakarova 43	za účast
Břoušková Veronika Beránek Štěpán	ZUŠ Smetanova 8, Brno	za účast
Brahová Lucie Meierová Zuzana	ZUŠ Hronov, Komenského náměstí 8	nemoc
Dzjapková Nela Holčíková Martina	ZUŠ Třešť, Revoluční 20	nemoc

Josef Jirků, ředitel ZUŠ Humpolec

Kalendárium

5. 12. 1791 (223 let)

Zemřel **Wolfgang Amadeus Mozart** - rakouský klasicistní hudební skladatel a klavírní virtuos. Tento geniální hudebník vytvořil za svého života 626 děl, například opery (Figarova svatba), symfonie (Pražská), koncerty, komorní hudbu (Malá noční hudba), duchovní skladby (Requiem) a chorály. V roce 1770 získal ocenění "rytíř Řádu zlaté ostruhy". Mozart měl také vliv na mnohé další činnosti. Znáte festival Mozartovy děti, marcipánové Mozartovy koule nebo teorii zvýšení inteligence dětí Mozartův efekt?

5. 12. 1901 (113 let)

Narodil se **Walt Disney** - americký filmový producent, režisér, scénárista, dabér, animátor, podnikatel a filantrop, který ve své době silně ovlivnil zábavní průmysl. Jako zakladatel firmy Walt Disney Productions

se stal jedním z nejslavnějších filmových producentů na světě. Známy je také jako bavič nebo jako inovátor animovaného filmu a zábavních parků. Vytvořil řadu světově známých postavíček včetně Mickey Mouse nebo Medvídko Pú, kterým propůjčil i vlastní hlas. Vyhrál 26 Oscarů z 59 nominací, obdržel také sedm ocenění Emmy.

8. 12. 1890 (124 let)

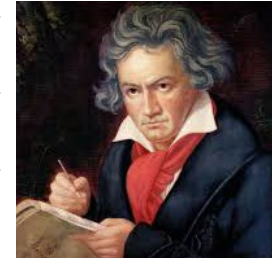
Narodil se **Bohuslav Martinů** - světově proslulý český hudební skladatel hudební moderny 20. století. Jeho první skladbou jsou Tři jezdci na motivy Vrchlického balady. Znamějším dílem je klavírní cyklus Loutky. Nechal se ovlivnit jazzem, jehož prvky najdeme v Jazzové suitě a v opeře Tři přání. Napsal balety (Špalíček, Istar), kantáty (Otvírání studánek, Polní mše), orchestrální skladby (Památník Lidicím, šest symfonií) a opery (Julietta aneb Snář, Řecké pašje). Jeho tvorba se skládá asi ze 300 skladeb

a většina z nich byla vydána ve světových nakladatelstvích a hrána po celém světě.

16. 12. 1770 (244 let)

Narodil se **Ludwig van Beethoven** - významný německý hudebník a skladatel, k jehož nejslavnějším dílům patří například známá skladba Pro Elišku, klavírní sonáta Měsíční svit, symfonie Osudová nebo S Ódou na radost, která se stala hymnou Evropské unie. Kolem jeho 25. roku se začaly projevovat problémy se sluchem, až zhruba ve 46 letech úplně ohluchl. Díky jeho mimořádnému a geniálnímu hudebnímu talentu vytvořil svá největší díla v době, kdy už byl zcela hluchý.

17. 12. 1887 (127 let)

Narodil se **Josef Lada** - český malíř, ilustrátor, scénograf a spisovatel. Kromě mnoha pohádek a knih pro děti, které sám napsal (k nejznámějším patří Kocour Mikeš a O chytré kmotře lišce), ilustroval především

Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války. Pro Švejka nakreslil 1339 kreseb. Byl rovněž autorem výprav, scén a kostýmů k divadelním hrám i operám uváděným Národním divadlem a hlavním výtvarníkem úspěšného českého filmu Hrátky s čertem z roku 1956 od Josefa Macha.

19. 12. 1915 (99 let)

Narodila se **Édith Piaf** - světoznámá a oblíbená francouzská šansoniérka. Známa pod přezdívkou Vrabčák. Její způsob interpretace odrážel praktické zkušenosti ze života, které sama prožila, a vnitřní poměry, ve kterých se právě nacházela. Tento umělecký přístup z ní nakonec učinil francouzskou národní ikonu. Mezi její nejslavnější písně patří Hymna lásky nebo Ničeho nelituji.

Setkání partnerů projektu Comenius v Severním Irsku

Znáte projekt Comenius? Jedná se o program zaměřený na školní vzdělávání s cílem rozvíjet porozumění mezi mladými lidmi z různých evropských zemí. Jednoho takového setkání se zúčastnili i zástupci ZUŠ Vsetín, kteří se s námi o svoji zkušenost podělili.

Ve dnech 8. - 11. 10. 2014 probíhalo v severoirském Bangoru pracovní setkání koordinátorů a managerů projektu Comenius. ZUŠ Vsetín zde reprezentovala Jana Janštová jako koordinátorka projektu a ředitel školy Roman Konůpka jako manager projektu, který zároveň celý průběh pracovního výjezdu podrobně zaznamenal.

7. října

Ráno jsme se vydali vlakem do Prahy, po příjezdu na hlavní nádraží jsme vyrazili autobusem přímo na Letiště Václava Havla. Po nezbytných důkladných kontrolách jsme se přemístili do letadla a vzlétli směr Dublin. Po přistání jsme odjeli autobusem do Belfastu a pak dalším autobusovým spojem do Bangoru. V pozdních nočních hodinách jsme se ubytovali na hotelu přímo v centru města.

8. října

Ve středu se na hotel sjížděli ostatní kolegové z projektu Comenius, kde jsme se s nimi vítali, společně diskutovali a měli jsme také možnost poznat Bangor a moře omývající břehy samotného města.

Bangor v Severním Irsku

9. října

Ráno nás irští kolegové zavezli do místní školy, kde jsme byli oficiálně přivítáni a seznámeni s průběhem i organizací naší pracovní cesty.

Účastnili jsme se školního shromáždění, kde nás celá škola se svými žáky srdečně přivítala krátkými hudebními výstupy. Projekt Comenius v Severním Irsku v Bangoru reprezentuje základní škola a její žáci, kteří tvoří věkovou skupinu od pěti do deseti let. Velmi se nám přijetímístních pedagogů líbilo včetně vystoupení žáků ZUŠ Bangor.

Roman Konůpka a Jana Janštová

Po krátké přestávce jsme si prohlédli školu a starší žákyně nám dělaly skvělé průvodkyně všemi prostorami školy. Navštívili jsme jednotlivé třídy, kde byli žáci vyučováni matematice, dějepisu a hudební výchově, ale také ty nejmladší žáky, kde výuka probíhala poutavým způsobem - hrou. Pětiletí žáci se učili modelovat, tvořit ovoce a zeleninu pomocí vykrajovátek a speciální plastelíny. Třídy starších žáků tvoří přibližně 20 žáků a dva pedagogové. Jeden pedagog vede odborně vyučovací hodinu a druhý pedagogický pracovník pomáhá žákům individuálně. Tento způsob výuky se nám všem zúčastněným líbil a také se nám líbilo, že všichni žáci od šesti let nosí stejnokroj s kravatou. Učebny byly velmi moderně vybaveny různými učebními pomůckami a nechyběla ani dokonalá počítačová technika s nejmodernější výbavou v každé třídě. Žáci mají k dispozici ve školní knihovně tablety a přístup k internetu je v každé třídě samozřejmostí. Velmi nás zaujalo, že se starší žáci na této škole učí i českému jazyku. Navštívili jsme také tělocvičnu, školní hřiště, odborné učebny a jídelnu.

Po krátké přestávce následovalo focení všech zúčastněných partnerů projektu Comenius a první oficiální pracovní setkání všech účastníků výjezdu. V první části se vyhodnocoval první rok společného projektu

a jeho aktivity. V druhé části se plánovaly další výjezdy a mobility na tento školní rok. Po chutném obědě, který pro nás připravili kolegové z místní školy ze svých specialit, jsme byli pozváni na prohlídku Belfastu, kam jsme hned po obědě vyjeli. Zde jsme společně navštívili muzeum Titanic a seznámili jsme se s historií vzniku Titanicu, vybavením a průběhem plavby až po osudové potopení. Navštívili jsme také Victoria Square, City Hall a St. Anne's Cathedral. Poté jsme společně povečeřeli a diskutovali nad školní tematikou ve čtvrti Cathedral Quarter.

10. října

Druhý den našeho pracovního setkání byl opět ve zdejší škole v Bangoru, kde jsme všichni partneři projektu formou připravených prezentací představili své školy a jejich výukové aktivity spojené s projektem Comenius. Poté si naše škola vzájemně vyměnila dopisy od žáků do partnerských zemí z Turecka a Islandu. Každá škola měla předem určeno, do které země mohou studenti své dopisy adresovat. Proto jsme přivezli dopisy našim partnerům z Turecka a Islandu. Poté jsme vyučovali ve třídě starších žáků, kde jsme seznámili žáky s naší školou, městem a krajem, kde naše škola působí, a povídali jsme žákům o České republice. Také jsme se ve třídě připojili na webové stránky naší školy a prezentovali krátké videoukázky z hudebního a tanečního oboru. Na závěr vyučovací hodiny jsme s žáky diskutovali a odpovídali na jejich dotazy.

Po obědě v Coffee Cure jsme navštívili tamní muzeum a poté následovala prohlídka Bangoru s podrobným komentářem průvodce. Kolegové z Bangoru pro nás připravili oficiální a velmi reprezentativní večeři v honosném Bílém salónku paláce The Crawfordsburn Inn White Suite.

11. října

Poslední den pobytu pro nás naši kolegové připravili výběr z poznání

zdejšího kraje – volné aktivity. První možnost byla poznat historii a přírodní krásy Belfastu a okolí. Druhou možností bylo poznat přístav a okolí pobřeží moře v Bangoru a navštívit zdejší nákupní centra města. Kolegyně se vydala do Belfastu na poznávací výjezd a já jsem si vychutnával přímořské pobřeží a nákupní centra Bangoru. Sobotní den pobytu byl konečně slunečný, a tudíž závěr naší pracovní cesty byl zakončen příjemným poznáním místní krajiny. Po společné večeři v Bangoru se všichni kolegové srdečně rozloučili a předali si drobné upomínkové dárky.

12. října

Ráno v 6 hodin místního času jsme odjeli z hotelu do Belfastu, poté autobusem do Dublinu a odpoledne jsme nasedli do letadla a rozloučili se se Severním Irskem. Domů jsme přijeli vlakem z Prahy pozdě v noci a vzpomínali jsme na příjemné setkání s našimi kolegy z Turecka, Itálie, Německa, Polska, Islandu a samozřejmě Severního Irsku.

Děkuji koordinátorce projektu Janě Janštové za příjemně strávené společné dny našeho pracovního setkání v Severním Irsku. Mohu za náš tým zodpovědně říci, že jsme vzorně a precizně reprezentovali naši školu, město Vsetín, Zlínský kraj a Českou republiku.

Roman Konůpka, ředitel školy, manager projektu

Jak se tančí s cukrovkou

Ráda bych se s Vámi podělila o osobní zkušenost. Mám dceru, je šikovná, krásná, umí se hýbat a má cit pro hudbu a tanec. Jako pyšná máma jsem věděla, co v ní je, a přihlásila jsem ji v pěti letech do „ZUŠky“. Vodila jsem ji do „baletu“, jak jsme si zvykli říkat. A protože bylo takových poctivých a nadšených maminek více, bylo a je krásné zapojovat se do tanečního světa. Přivedly jsme děvčata na hodinu, a protože nejdříve chodí opravdu jen na 45 minut, neodcházely jsme. Popovídaly jsme si a poznaly se. Časem jsme začaly jezdit na vystoupení s dětmi autobusem, nebo vlakem. Víte, je to krásné běhat kolem těch cvrčků, co pořád štěbetají, zvyknou si na vás a začnou vám říkat teto. Paní učitelce jsme pomáhaly. Jedna maminka česala, druhá malovala, třetí pomáhala s oblékáním, další napekla buchtu. Šlapalo to a vzniklo něco krásného - vzácný vztah děvčat spojených kouzelným poutem, blízké přátelství pěti maminek a my všichni jsme si pustili do srdíčka i paní učitelku.

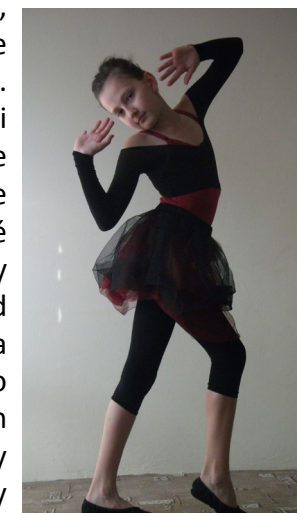
Takto pohodově jsme s písničkami protančily 7 let. Taneční hodiny už nebyly jen 45 minut, ani nebyly jen jednou týdně. Naše cácorčky už nebyly prťaty, co bez nás nešly ani před šatnu. Začaly jsme mít slečny, které se osamostatňovaly a rostly do krásy jak na oko, tak i v pohybu. Je to radost dívat se na ně, jak si pomáhají, jak drží spolu a samy se malují, upravují... Zjistily jsme, že jezdíme vlastně nejen kvůli děvčatům,

Vystoupení na oslavách k 90 letům založení ZUŠ Hranice

ale také kvůli sobě. Jezdily jsme po soutěžích a vlastně jsme je znaly jen za oponou. Tolik divadel a kulturních domů znám ze zákulisí, když jsem hlídala, kdy jsou děti na řadě, ať jsou nachystané a v klidu. Pak jsem je viděla jen mezírkou v oponě a zase je odvést do šatny. Samozřejmě prostorové zkoušky, šatny, holky ať baští, ať jim není zima, ať jsou jedna jako druhá... je to krásné, je to smysl života.

A potom dcerka onemocněla. Několik nachlazení, co nešlo vyléčit, a najednou cukrovka. Ze dne na den šok. Stop - život se změnil a otočil. Museli jsme se naučit počítat sacharidy ve všem, co sní. Vážít jídlo, přemýšlet, co jíme, co se jak počítá, počítat inzulín, kolik je třeba píchnout, co udělá s glykemií zátěž. Jiná je na tréninku, jiná na závodech přes celý den. A najednou jsme se ocitli ve světě, kdy prostě musíte vstát každý den v 6.30. Svačina je vždy v 9.45, pak oběd, svačina, večeře, druhá večeře. Do toho přesné píchání inzulínu 4x denně a nikdy nezapomenout, neposouvat časy jídel, jinak dcera může zkolabovat. Nebyla to legrace a všichni z toho dostali strach. Ono, když pět minut stačí k tomu, aby vám dítě ztratilo vědomí, je to síla. Doma jsme se přizpůsobili, naučili se to tak brát a zařídili se. Ve škole už to bylo horší. Lyžák, výlety přes noc, na pět dní do Londýna? Ani náhodou. A co balet? Samozřejmě nikdo netušil, co s ní udělá taneční zátěž, jak bude tělo reagovat. Bylo to takové zkoušení na živo. Jak a co jíst, jak píchat inzulín, aby vše bylo v pořádku. Já jako máma jsem se snažila, ale kdo stojí za obdiv, byla paní učitelka. Nebála se, vzala si ode mne letáčky, napsala si hodnoty glykemií, aby věděla. Nechala si vše vysvětlit a pak s úsměvem řekla: „Tak jo, jdeme na to!“ Samozřejmě to občas nebylo snadné a každý školní rok jí vyšlo jídlo uprostřed hodiny - takže prostě musela přestat tančit a uprostřed hodiny si píchl inzulín a jedla. A soutěže? Musela si vozit jídlo na celý den. Ano, mohla si vzít i něco jiného, co jedla děvčata, ale vše zvážít a jen ve správný čas. Tak jsme namazaly rohlíky, navázily ovoce, nakrájely do krabiček zeleninu, nabalily pití a s taškou plnou jídla vyrazily. A cestou domů? Rozdávaly jsme, co jsme nesnědly :-)

Kostým na píseň Hannah Montana

A teď? Dcera už má inzulínovou pumpu, což nám pomáhá, že nemusí jíst tak přesně na minuty, může si jídlo trošku posunout, přidat si. Pořád ho váží a hlídá, ale je to snazší. Na soutěžích se snaží všichni obědovat podle nás. Jak situace dovolí. Pravda, při tréninku někdy pumpa zavazí a musí se o ni starat. Nesmí ji nikde jen tak sundat a už vůbec nezapomenout. Na vystoupení vozí kromě kostýmu a tanečních pomůcek navíc i tašku jídla, náhradní inzulín, inzulínové pero, glukometr, glukagen... Je toho moc, ale dá se to, když chcete. Zvládneme to a tančíme. Sára je moje šikovná holka a já jsem na ni hrdá! Vždyť už tančí devátým rokem.

Ale nebýt paní učitelky, jejího nadšení a optimismu, její síly a odvahy, už by netančila. Děkujeme, že jsme o to nepřišly. Děkujeme za příležitost žít dál a že jsme nezůstaly samy dvě. Děkujeme, Kamilo Martínková, a posíláme pozdrav do Hranic :-)

Šárka Procházková

Na soutěži Pardubická arabeska

Vánoční svátky v Humpolci

Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby

Tradice České mše vánoční Jakuba Jana Ryby se daří v provedení žáků, učitelů ZUŠ G. Mahlera Humpolec a dalších hostů hudebníků v Humpolci udržovat. Umělecká škola v Humpolci je nedílnou součástí kulturního života v městě a jeho okolí. Vybudovala si zde své postavení a svoji úroveň i v rámci kraje Vysočina.

Celá řada koncertů, vystoupení a výstav žáků je toho dokladem. Za školní rok je to bezmála 100 prezentací. Jednou z nich, která se stává již tradicí, je provedení mše „Hej Mistře“, kterou škola již tradičně pořádá. Účinkuje v ní orchestr, dva pěvecké sbory Čech a Lech, pěvecké sdružení Tucet, učitelé - sólisté zpěváci: Lucie Honzlová, Jana Borková, Bohdan Petrovič a bývalý žák školy, rodák z Humpolce, čechoameričan Stanislav Kotyza. Celé hudební těleso, v počtu 70 účinkujících, řídí ředitel školy Josef Jirků. Veřejnost má o provedení této mše velký zájem a všichni společně si v čase předvánočním užívají atmosféry, společného setkání při hudbě a zpěvu. Podpora je i ze strany města Humpolce, které je zřizovatelem umělecké školy. Ta letošní Česká mše vánoční zazní **18. 12. 2014 od 19.00 hodin v kostele sv. Mikuláše v Humpolci**. Všem děkuji za vstřícnost pro dobrou věc.

Dechový žestový kvintet ZUŠ G. Mahlera Humpolec

Dechový žestový kvintet umělecké školy účinkuje již více jak 20 let v čase vánočním na náměstí v Humpolci z balkónu Městského úřadu. V jeho podání znějí koledy, pastorely a řada písní vánočních. Tato tradice si získala řadu svých příznivců a posluchačů. Toto hudební těleso složené z učitelů a žáků školy vystupuje pro občany města vždy při příjezdu Mikuláše a čerta na náměstí 5. prosince od 16.00 - 17.00 hodin a na Štědrý den od 21.00 - 22.00 hodin.

Josef Jirků, ředitel ZUŠ Humpolec

Luštění

Hudební křížovka

V osmisměrce je ukryto 18 slov. Písmena, která zůstanou po vyhledání všech slov neoznačena, tvoří tajemku:

Skladatel se narodil v Hukvaldech.

L	P	B	U	B	E	N	Í	K	O		
E	O	O	C	E	Č	Y	M	S	R		
K	C	H	N	Z	I	O	L	Š	S	C	H
Í	O	G	D	O	Á	J	E	Y	E		
N	D	A	K	B	U	R	T	S	S		
A	L	A	M	M	E	N	U	E	T		
H	N	I	G	N	O	G	Á	V	R		
R	C	N	Á	R	P	O	S	Á	Č		
A	E	D	K	H	O	U	S	L	E		
V	A	L	Č	Í	K	T	A	K	T		

BONGA, BUBENÍK,
CIMBÁL, GONG,
HOUSLE, KLÁVESY,
LADIČ, MENUET,
ORCHESTR, POCHOD,
POZOUN, SERENÁDA,
SMYČEC, SOPRÁN,
TAKT, TRUBKA,
VALČÍK, VARHANÍK

Sudoku

9	4		1		2		5	8
6				5				4
		2	4		3	1		
	2						6	
5		8		2		4		1
	6						8	
		1	6		8	7		
7				4				3
4	3		5		9		1	2

Řešení z čísla 3

Sudoku

9	1	5	7	6	2	3	4	8
3	6	4	5	9	8	1	2	7
2	8	7	3	1	4	6	9	5
5	9	6	1	4	3	7	8	2
8	7	2	9	5	6	4	1	3
4	3	1	8	2	7	9	5	6
7	2	9	6	8	1	5	3	4
6	5	8	4	3	9	2	7	1
1	4	3	2	7	5	8	6	9

Minikvíz

1a, 2c, 3c, 4a, 5a, 6b, 7b, 8c, 9a, 10a

Minikvíz pro děti

- Leonard Bernstein byl:
a) malíř
b) operní pěvec
c) dirigent
- Kterou operu nenapsal Wolfgang Amadeus Mozart?
a) Don Giovanni
b) Idomeneo
c) Die Feen
- Co je to polyfonie?
a) skladbu vytváří více samostatných hlasů
b) skladbu vytváří jeden samostatný hlas
c) skladbu nevytváří žádný samostatný hlas
- Kterou symfonii nenapsal Ludwig van Beethoven?
a) 9. symfonii d moll op. 125 „S Ódou na radost“
b) 10. symfonii Es dur (nedokončená)
c) 11. symfonii F dur „S Oldou na Radhošť“
- Kterému hudebnímu nástroji se hovorově říká klimpr?
a) buben
b) klavír
c) hoboj
- Co nepatří do vlastností tónů?
a) délka
b) výška
c) tloušťka
- Který hudební nástroj není strunný smyčcový?
a) housle
b) viola
c) fagot
- Jak se v hudbě napodobuje zvuk biče?
a) lasem
b) silným tlesknutím
c) dvěma prkénky, která jsou spjata pantem nebo kouskem kůže
- Grafická značka pro tón je:
a) houslový klíč
b) nota
c) zvuk
- Legato znamená:
a) hrát vázaně
b) zesilovat
c) hrát krátce

Své odpovědi nám zašlete do 4. 1. 2015 na e-mail redakce@prozus.cz (uvedte své jméno, adresu a věk). Každý desátý autor správné odpovědi obdrží věcnou cenu.

Šárka Procházková

V příštím čísle najdete

1. Rozhovor s Ing. Jindřiškou Riedlovou, ředitelkou ZUŠ Louny
2. Digitální věk v oddělení bicích nástrojů ZUŠ
3. Divadelní tvorba v ZUŠ

Chcete zviditelnit Vaši školu?

Pořádáte významný koncert, výstavu nebo představení?

Napište nám, Váš příspěvek rádi uveřejníme v některém z dalších čísel časopisu proZUŠ.

Časopis proZUŠ můžete každý měsíc zdarma dostávat do své e-mailové schránky, napište na adresu redakce@prozus.cz

Redakce proZUŠ

Šárka Procházková

telefon: 605 439 432

e-mail: sarka.prochazkova@prozus.cz

Tereza Tobolíková, DiS.

telefon: 777 615 315

e-mail: tereza.tobolikova@prozus.cz

Tiráž: Vydává proZUŠ, redakce@prozus.cz

Redakce: Šárka Procházková, Tereza Tobolíková, DiS.

Vychází: prosinec 2014

Uzávěrka příštího čísla: 4. 1. 2014

Časopis proZUŠ je zdarma rozeslán všem základním uměleckým školám v České republice. Je určen k volnému šíření a tisku.